

Фото: @Vatican Media

Вибрані уривки енцикліки Папи Лева XIV *Magnifica humanitas*, с. 3.

// *Створене Богом величне людство сьогодні стоїть перед вирішальним вибором:*

*або воно збудує нову Вавилонську вежу,
або ж зведе місто, де Бог і людство мешкатимуть разом.*

Magnifica humanitas, 9.

Слава Ісусу Христу! Шановні читачі!

Відкриваючи новий випуск «Християнського голосу», насамперед хочу щиро подякувати моему попереднику, п. Романові Крику, за його багатолітню та плідну працю над газетою нашого Апостольського екзархату, яку маю за честь перейняти. Цей травневий номер вийшов багатограним: він поєднує глобальні виклики сучасності з теплими історіями наших локальних громад. Ми намагалися охопити найважливіше за цей місяць у п'яти тематичних напрямках, щоб кожен міг знайти тут підтримку, поживу для розуму та розраду.

У рубриці «Офіційно» Ви зможете прочитати перекладені уривки першої енцикліки Папи Лева XIV про штучний інтелект. Але до чого тут фентезі Толкіна? У духовно-інформаційній частині випуску, у рубриці «Думки», Ви знайдете відповідь на це запитання, на сусідніх сторінках поряд із роздумами владики Богдана Дзюраха на свято П'ятидесятниці. В інших рубриках Ви зможете отримати враження, як вирує життя у нашому Апостольському екзархаті: від Католицького з'їзду у Вюрцбурзі, форумів душпастирства родин, літургійно-музичних вишколів, до того, як наша молодь підкорює Альпи. Із новин УГКЦ подаємо підсумки сесій Архиерейського Синоду Єпископів УГКЦ в Україні та Постійного Синоду УГКЦ. Рубрика «Війна» фіксує 224-й тиждень спротиву, молитву наших військових у Люрді та історичне повернення додому провідника ОУН Андрія Мельника. Приємного читання!

Микола Витівський

Головний редактор

ЗМІСТ

ОФІЦІЙНО

Із енцикліки Папи Лева XIV *Magnifica humanitas*..... 3

НОВИНИ АПОСТОЛЬСЬКОГО ЕКЗАРХАТУ

Травень у житті парафій екзархату..... *ФОТО-ХРОНІКА* 8

Апостольський екзархат на 104-му Католицькому з'їзді у Вюрцбурзі 10

Літургійно-музичні вишколи в Апостольському екзархаті 12

Деканальні зустрічі у рамках підготовки до Всецерковного форуму
душпастирства родин 14

Українська громада у Майнці відзначила День родини: як це було *ФОТО-РЕПОРТАЖ* 16

Вище в гори — ближче до Бога: молодь Мюнхена у Альпах..... *РЕПОРТАЖ* 18

НОВИНИ УГКЦ І СВІТУ

103-тя сесія Архиерейського Синоду УГКЦ в Україні: соціальний захист духовенства,
фінансова прозорість та День медичного капелана..... 21

Підсумки сесії Постійного Синоду УГКЦ в Мадриді..... 22

«ХРОНІКИ ПЕРІОДУ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ»

Звернення Глави УГКЦ у 224-й тиждень повномасштабної війни,
31 травня 2026 року..... *ПРЯМА МОВА* 26

Повернення пам'яті: в Україні перепоховали провідника ОУН Андрія
Мельника та його дружину Софію..... 28

Українські військові здійснили паломництво до Люрда..... 31

ДУХОВНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЛОК: ДУМКИ

Із проповіді владики Богдана Дзюраха на П'ятидесятницю..... *ПРОПОВІДЬ* 34

Чому Папа цитує Толкіна у енцикліці про штучний інтелект?..... *КОМЕНТАР* 36

ІЗ ЕНЦИКЛІКИ ПАПИ ЛЕВА XIV *MAGNIFICA HUMANITAS*

15 травня 2026 року, на другому році свого понтифікату, Папа Лев XIV опублікував свою енцикліку під назвою *Magnifica Humanitas* («Величне людство»). У цьому тексті Папа Лев XIV окреслює свій головний заклик до світу — зберегти людяність та людську гідність в епоху стрімкого розвитку штучного інтелекту, а також обрати шлях розбудови «цивілізації любові» на противагу руйнівній культурі сили та воєн.

За традицією Католицької Церкви, перша енцикліка новообраного понтифіка має особливе значення: вона не просто реагує на виклики сучасності, а слугує своєрідним програмним документом, що відображає ключові пріоритети, бачення та напрями його діяльності на роки вперед.

Нижче подаємо короткий зміст кожного розділу енцикліки та прями цитати, вибрані та перекладені із [англійської](#) та [німецької](#) версії документа, котрі відображають центральні думки понтифіка.

Фото: @Vatican Media

// **Технології можуть зцілювати, об'єднувати, навчати і захищати наш спільний дім, але вони також можуть розділяти, маргіналізувати і породжувати нові форми несправедливості.**

Тому найпершим рішенням має бути не вибір між «так» чи «ні» щодо технологій, а вибір між будівництвом Вавилонської вежі чи відбудовою Єрусалима.

Magnifica humanitas, 9.

РОЗДІЛ 1: ДИНАМІЧНЕ МИСЛЕННЯ В ДУСІ ЄВАНГЕЛІЯ

17. [...] Штучний інтелект слід сприймати не як якийсь тематичний додаток чи надзвичайну ситуацію, з якою треба впоратися, а як зміну, яка кидає суттєвий виклик категоріям соціального вчення і вимагає — у вірності Євангелію — їхнього подальшого розвитку.

19. Церква, яка у світі є знаком єдності для всієї людської родини, розпізнає в питаннях і викликах сучасності той простір, де вона може здійснювати своє покликання до слухання, діалогу та служіння [...]. Тому вона не може вважати себе стороннім спостерігачем щодо динаміки, яка формує обличчя суспільства. [...]

Церква не стоїть осторонь реального життя, а крокує пліч-о-пліч із людством у його історії. У цьому розділі робиться короткий огляд того, як розвивалося соціальне вчення Церкви, щоб відповідати на нові виклики кожної епохи. Християнська віра завжди шукає відповіді на сучасні виклики, як-от стрімкий розвиток технологій, через призму Євангелія.

РОЗДІЛ 2: ОСНОВИ ТА ПРИНЦИПИ СОЦІАЛЬНОГО ВЧЕННЯ ЦЕРКВИ

51. [...] Серед цих ідеологій я вважаю особливо підступною ту, яка навіює, що кожна людина повинна спершу заслужити або виправдати свою цінність, аж до того, що тим, хто є більш ефективним і продуктивним, надається вища цінність. У такій перспективі людина зрештою зводиться до засобу досягнення результатів, до ресурсу, який можна використовувати та експлуатувати, і більше не визнається самоціллю, яку ніколи не можна інструменталізувати. Проте цінність людини не залежить від того, що вона робить чи виробляє, і існують права, які належать усім уже за фактом, що вони є людьми.

62. Прагнення [людини] до спільного блага формує народ, який розуміється не як проста сума індивідів, а як жива реальність, у якій люди вчаться і визнають, що вони взаємозалежні і несуть спільну відповідальність за суспільну справу (*res publica*). [...]

73. [...] Солідарність — це конкретне усвідомлення того, що доля кожного пов'язана з долею всіх: насправді ж є так, «що ніхто не може врятуватися наодинці».

74. [...] Солідарність виникає саме тоді, коли ми вирішуємо не залишатися байдужими до того, що трапляється з нашим ближнім [...].

Цей розділ нагадує, що кожна людина створена за образом Божим, і її безмежна гідність не залежить від того, наскільки вона «корисна» чи продуктивна. Папа доступно розкриває ключові принципи соціального вчення — спільне благо, солідарність, субсидіарність (першорядна роль місцевих громад і сімей) та соціальну справедливість. Він закликає до усвідомлення, що люди відповідальні одне за одного, а блага цього світу (включно з новітніми технологіями та цифровими даними) належать усім, а не лише обраним.

РОЗДІЛ 3: ТЕХНІКА І ПАНУВАННЯ. ВЕЛИЧ ЛЮДСЬКОЇ ОСОБИ ПЕРЕД ОБІЦЯНКАМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

99. [...] Так звані штучні інтелекти не мають досвіду, не мають тіла, не відчувають ні радості, ні болю, не дозрівають у стосунках, не знають зі свого внутрішнього ества, що означають любов, праця, дружба та відповідальність. Вони не мають навіть морального сумління: вони не відрізняють добро від зла, не досягають глибшого сенсу ситуацій, не беруть на себе тягар наслідків. Вони можуть імітувати мову, поведінку та судження, вони можуть симулювати емпатію чи розуміння, але вони не розуміють, до чого це призводить, оскільки вони не перебувають у тому емоційному, стосунковому та духовному горизонті, в якому людина досягає мудрості. [...]

102. Використання ШІ ніколи не є суто технічною справою: коли він інтегрується у процеси, що впливають на життя людей, він торкається прав, можливостей, доброї репутації та свободи. Чутливі рішення щодо працевлаштування, надання кредитів, доступу до послуг та репутації людей ризикують бути повністю переданими автоматизованим системам, які не знають «співчуття, милосердя, прощення і, насамперед, відкритості до надії на зміну людини», і через це можуть породжувати нові форми суспільного виключення. [...]

117. У світлі католицького соціального вчення критичним моментом тут є не використання технологій як таких, а концепція, що лежить в їхній основі: якщо людину трактують як матеріал, який потрібно вдосконалювати або долати, тоді стає легше прийняти те, що деякі люди розглядаються як менш корисні, менш гідні любові, менш вартісні. [...]

Хоча технології можуть бути корисним інструментом, вони несуть небезпеку, якщо починають панувати над людським життям. Штучний інтелект не має душі, не відчуває болю, не вміє любити і не має морального сумління, тому йому не можна сліпо довіряти вирішення людських дол. Понтифік застерігає від ілюзії, що технології можуть «вдосконалити» людину, нагадуючи, що наша справжня велич полягає у здатності будувати живі стосунки та приймати власну слабкість і Божу благодать.

РОЗДІЛ 4: ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛЮДЯНОСТІ В ЧАСИ ЗМІН. ІСТИНА, ПРАЦЯ, СВОБОДА

132. [...] Дезінформація почалася не зі штучного інтелекту, але знаходить у ньому потужний підсилювач. Можливість маніпулювати контентом, зображеннями та відео наражає громадян на однобічні або оманливі погляди. [...]

140. [...] Тема [освіти] має фундаментальне значення, адже кожна технологія формує тих, хто нею користується. Тому виховання у користуванні ІІІ означає також навчитися, коли і для чого його не слід використовувати. Швидкість і легкість, з якими можна отримати відповідь або резюме, несе в собі небезпеку задушити бажання ставити запитання — процес, який приносить плоди лише з плином часу.

152. [...] Прагнення до вищих прибутків не може виправдовувати рішення, які систематично приносять у жертву робочі місця, оскільки людина є метою, а не засобом, і економічний порядок повинен залишатися підпорядкованим її гідності та спільному благу.

154. Праця залишається фундаментальним виміром людського досвіду: це не лише засіб для існування, але й простір для самовираження, налагодження стосунків та внеску в суспільство. [...] Суспільство, яке гарантувало б роботу лише невеликій частині населення, змусило б багатьох людей залишатися бездіяльними, без відповідальності, без завдань і без щоденних викликів, що призвело б до людського та культурного зuboжіння, яке контрастувало б із високим рівнем технічного розвитку. [...]

170. [...] Більш тонкі форми залежності, пов'язані з цифровою «економікою уваги», не можна недооцінювати, оскільки платформи та послуги часто розробляються для захоплення часу та уваги користувачів, експлуатуючи їхні вразливості та послаблюючи їхню внутрішню свободу. Коли бізнес-моделі процвітають на людських слабкостях, до людини ставляться як до засобу, а не як до мети; ті, хто розробляє або фінансує такі системи, несуть моральну відповідальність, яку неможливо ігнорувати. [...]

У контексті маніпуляцій та дезінформації у цифровому просторі Папа закликає захищати істину як спільне благо, без якого неможливе здорове суспільство. Розділ торкається важливих щоденних тем: як зберегти гідність праці, коли алгоритми витісняють людей із робочих місць, та як вберегти молодь і сім'ї від цифрової залежності. Понтифік наголошує, що економіка і технології мають служити людині, а не поневолювати її.

РОЗДІЛ 5: КУЛЬТУРА ВЛАДИ І ЦИВІЛІЗАЦІЯ ЛЮБОВІ

186. [...] Цивілізація любові — це не наївна утопія, а вимогливий проект. Він полягає в тому, щоб перетворити любов до ближнього у структури справедливості, дозволити братерству набути інституційних форм і розглядати іншого — чи то особу, чи народ — як необхідного союзника для розбудови спільного блага.

192. [...] Комунікаційні мережі, фрагментовані інформаційні простори та алгоритми, що сприяють конфліктам, можуть посилювати поляризацію та образу, прискорювати пропаганду та перешкоджати здатності до спільного судження. Таким чином, війна не лише ведеться, але й культурно готується: через спрощені наративи, логіку «друг-ворог», дезінформацію та страх. [...]

198. [...] Тому неприпустимо довіряти смертоносні або в будь-якому разі незворотні рішення штучним системам. Не існує жодного алгоритму, який міг би зробити війну морально виправданою. ШІ не зменшує нелюдяності, властивої збройному конфлікту; він може лише зробити його швидшим і безособовішим, знизити поріг застосування сили і перетворити оборону на оперативне прогнозування, де жертви зводяться до даних. Таким чином він привчає нас до думки, що насильство є неминучим і його потрібно лише оптимізувати. [...]

Останній розділ є закликом до миру в епоху, коли війна знову стає тривожною «нормою», а зброя стає дедалі смертоноснішою, зокрема і через штучний інтелект. Протиставляючи сучасній «культурі влади» християнську «цивілізацію любові», Папа закликає нас повертатися до діалогу, чути голос жертв агресії та будувати справедливий мир через милосердя і невтомну молитву.

// Мир — це не наївна надія чи проста відсутність війни: це завжди можливий результат справедливості та любові до ближнього.

Magnifica humanitas, 205.

216. Є ситуації, коли для того, щоб залишатися людьми, ми повинні відкинути вагання і зайняти певну позицію. Є конфлікти, в яких неправомірно залишатися нейтральним, і недостатньо просто вірити, що ти «не є співучасником». Перед обличчям бомбардувань цивільного населення, нападів на лікарні, школи чи життєво важливу інфраструктуру, а також насильства, від якого страждають діти, ми стикаємося зі скандалами, які ранять саму людяність. Тому ми не можемо зупинятися на рівні абстрактних аналізів.

217. Надання простору для бачення і голосу жертв у сфері інформації та освіти допомагає по-справжньому усвідомити прірву зла, яка криється у війні та загалом у будь-якій формі насильства; не сприймати логіку конфлікту як норму; не відвертати погляд, коли порушується людська гідність; і повернути постраждалим гідність бути визнаними та почутими. Увага до цих голосів живить переконання, що людство, за винятком жорстоких меншин, не хоче війни. Церква може бути особливим місцем живої пам'яті про жертв. Як нагадував святий Павло VI, вона відчуває свій обов'язок вбирати в себе як голоси загиблих у минулих війнах, так і голоси живих, які досі носять їхні рани, щоб їхній крик став закликом до миру і злагоди, а не прелюдією до нових конфліктів.

ТРАВЕНЬ У ЖИТТІ ПАРАФІЙ ЕКЗАРХАТУ

ФОТО-ХРОНІКА

«Історія УСпіху» — християнський курс для молоді Кельна та Дюссельдорфа

Місії на парафії Всіх Святих у Гамбурзі

Перша Сповідь та Святе Причасття у парафії святого Йосафата в Карлсруе

Перша Сповідь та Святе Причасття у Бамберзі

У Мюнстері відбулись реколекції

Голос українців звучав на кінофестивалі «Culture vs War»

У Стокгольмі спільнота «Матері в молитві» поповнилася новими членkinями

Перша Архиерейська Літургія на парафії у м. Ашшафенбург

Аахен: Перша Сповідь та Святе Причастя

Парафіяльний празник у Вайле

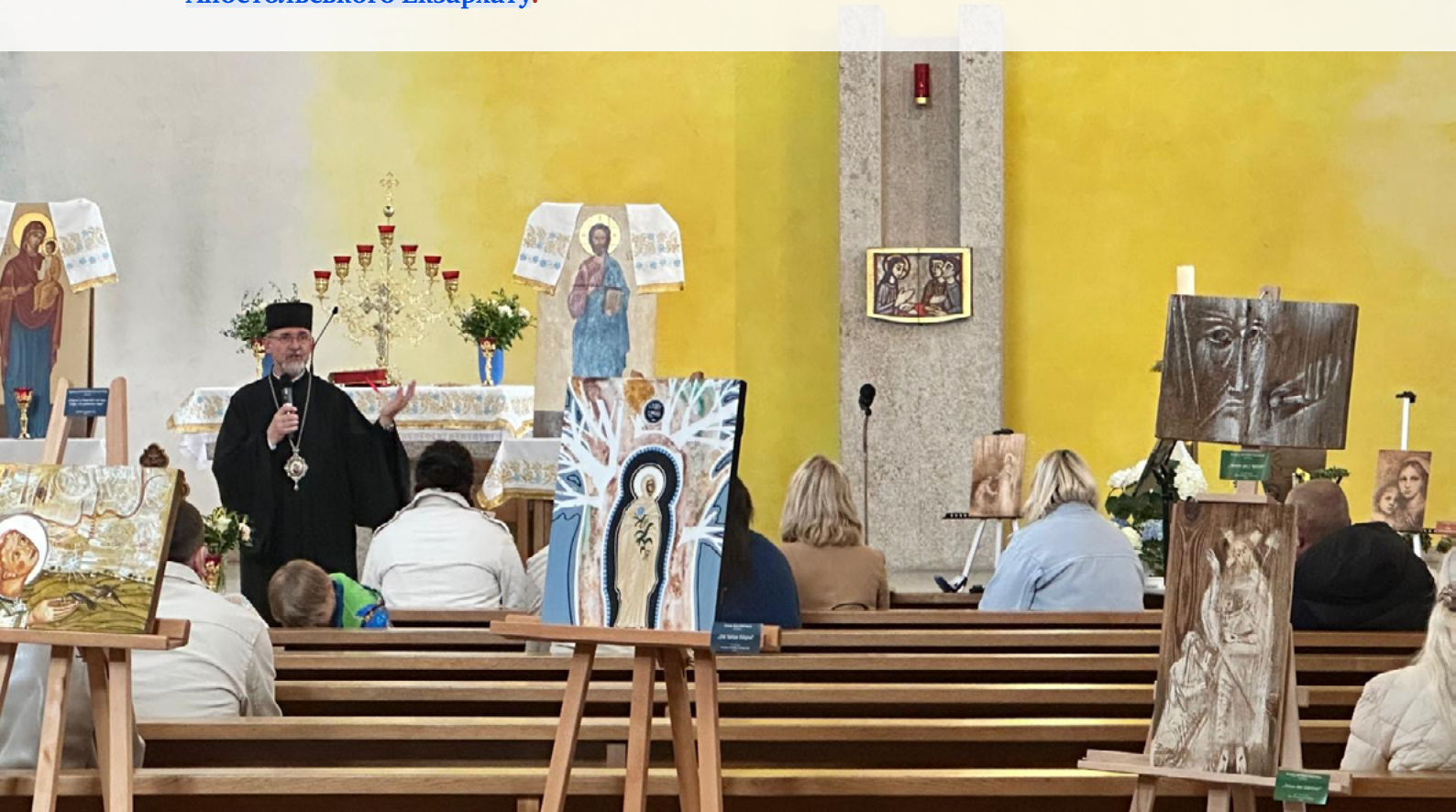
Католицька спільнота Рейк'явіка відсвяткувала 25-річчя освячення храму Maríukirkja разом з українцями

Гамбург: молитва за українців, які спочили на чужині

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ЕКЗАРХАТ НА 104-МУ КАТОЛИЦЬКОМУ З'ІЗДІ У ВЮРЦБУРЗІ

З 13 по 17 травня 2026 року у Вюрцбурзі проходив 104-й Німецький Католицький з'їзд (Katholikentag) під гаслом «Hab Mut, steh auf!» («Май мужність, встань!»), який зібрав близько 30 тисяч учасників. Українську греко-католицьку спільноту на цьому масштабному форумі представляла делегація на чолі з апостольським екзархом владикою Богданом Дзюрахом, про що повідомляє [пресслужба Апостольського Екзархату](#).

ПРОСТІР ДІАЛОГУ ТА МАРІЙСЬКА ДУХОВНІСТЬ

Упродовж усіх днів заходу діяв спеціальний Український намет на Kirchenmeile (головній алеї з'їзду), який став місцем зустрічей і знайомства європейців із УГКЦ та українсько-візантійською традицією.

Значну увагу було приділено мистецтву як формі свідчення. 14 травня в храмі Святого Бруно владика Богдан відкрив виставку ікон блаженної Едігни та пірографій. Серед робіт були твори Богдана Пилипів — митця, котрий втратив сина Андрія на війні. Наступного дня у цьому ж храмі [владика Богдан та єпископ Сокальсько-Жовківський Петро Лоза очолили молитву Акафісту до Пресвятої Богородиці](#). Архиєрей підкреслив красу поєднання східної традиції Акафісту та західної молитви на вервиці, згадавши досвід українських військових: «Коли ми запитали наших солдатів-захисників, чого вони очікують від Церкви, відповідь була для нас несподіваною: „Пришліть нам вервиць — будь-якого виду і будь-якої кількості“».

АРХИЄРЕЙСЬКА ВЕЧІРНЯ ТА СПІВПРАЦЯ З «РЕНОВАБІС»

Окремою подією стала [Архиєрейська Вечірня у візантійському обряді](#), яку владика Богдан очолив 14 травня у Franziskanerkirche на запрошення німецької благодійної організації «Реновабіс». Під час богослужіння єпископ висловив вдячність керівництву організації за багаторічну солідарність із українцями, які страждають від російської агресії. Проповідь на тему Вознесіння виголосив архимандрит Андреас-Абрагам Тірмаер, після чого владика Богдан подякував йому за довголітню працю у підготовці майбутніх священників УГКЦ, які навчалися та навчаються у Східній колегії Айхштетту. Молитовний спів під час богослужіння супроводжував хор студентів цієї ж колегії.

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ ТА ПОДЯКА НІМЕЦЬКОМУ НАРОДУ

Завершальним акордом участі у з'їзді стала [Архиєрейська Божественна Літургія в храмі Святого Буркарда](#) 16 травня. Богослужіння супроводжував спів катедрального хору «Покров» із Мюнхена та парафіяльного хору зі Штутгарта. У своїй проповіді екзарх роздумував над роллю Святого Духа як Утішителя та наголосив, що в умовах війни рятівні Божі руки часто проявляються через людську любов і близькість. Від імені всіх українців він офіційно подякував німецькому народу за вірну та багаторічну підтримку в час випробувань.

ЛІТУРГІЙНО-МУЗИЧНІ ВИШКОЛИ В АПОСТОЛЬСЬКОМУ ЕКЗАРХАТІ

Протягом 14–17 травня 2026 року в бенедиктинському абатстві святого Маврикія у Нідеральтайху пройшов перший регіональний модуль проєкту «Добре воно прославляти Господа», як повідомляє [пресслужба Апостольського Екзархату](#).

У заході взяли участь 22 учасники — дяки, церковні співаки та активні миряни із різних парафій, які прагнуть вдосконалити свої навички літургійного співу та знання візантійської традиції. Навчання організувала Літургійна комісія Апостольського екзархату спільно з центром «Передання». На завершення навчального модуля всі учасники отримали відповідні сертифікати.

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ЦЕРКОВНОГО СПІВУ

Чотириденний інтенсив був присвячений темі оновлення літургійного життя на парафіях. Програма поєднала практичні заняття з вивчення киево-галицької пісенної спадщини, опанування гласових мелодій та музичної грамоти. Окрім вокальної практики, учасники прослухали фахові лекції. Музикологиня Надія Мартинів, керівник центру «Передання» ерм. Лука Михайлович, о. Джон Рівз та д-р Іван Міщенко розповіли про історію християнської гімнографії, літургійне вшанування Богородиці та богослов'я Акафісту.

СПІЛЬНА МОЛИТВА ТА ДУХОВНИЙ ПРОВІД

Через відеозв'язок до присутніх звернувся владика Богдан Дзюрах, який поділився баченням розвитку літургійного співу в екзархаті. Також у заході вперше взяв участь новопризначений голова Літургійної комісії о. Андрій Чмир, який виголосив проповідь під час Божественної Літургії. Важливим досвідом для співаків стала спільна молитва з німецькими монахами у візантійському храмі святителя Миколая Чудотворця, де богослужіння лунали двома мовами.

ІСТОРИЧНИЙ ЗВ'ЯЗОК ІЗ НІДЕРАЛЬТАЙХОМ

Місце проведення вишколу має особливе значення для українців. Саме в цьому абатстві був облатом блаженний священномученик Петро Вергун. Крім того, іконостас місцевого візантійського храму містить роботи українського іконописця Філотія Коця зі Свято-Успенської Унівської лаври.

ДЕКАНАЛЬНІ ЗУСТРІЧІ У РАМКАХ ПІДГОТОВКИ ДО ФОРУМУ ДУШПАСТИРСТВА РОДИН

У жовтні 2026 року відбудеться Всецерковний форум УТКЦ, присвячений темі «Християнська родина: цінності, традиція, сьогоденний стан, виклики і перспективи». У межах підготовки до цієї події парафії Апостольського екзархату провели місцеві деканальні зустрічі у Білефельді, Берліні та Мюнхені, повідомляє пресслужба екзархату.

Усі три заходи об'єднав спільний формат праці. Кожну із зустрічей своїми фаховими порадами через відеозв'язок супроводжувала психологиня Марія Тракало. Під час роботи в групах священники та миряни на всіх трьох форумах провели SWOT-аналіз сучасного стану душпастирства родин у своїх громадах. На завершення кожного із засідань учасники обрали делегатів, які представлятимуть їхні деканати на майбутньому Всецерковному форумі.

ПІВНІЧНИЙ ДЕКАНАТ: АКЦЕНТ НА ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДІ

16 травня священники та активні миряни зібралися у місті Білефельд. Головна увага була зосереджена на супроводі подружніх пар та сімей, які переживають кризу через війну та вимушену еміграцію. Змістовий акцент стосувався психоемоційних викликів молоді; зокрема обговорювалися ризики втрати власної ідентичності та криза неповноцінності й самотності серед українських підлітків у секулярному середовищі.

СХІДНИЙ ДЕКАНАТ: МОЖЛИВОСТІ УСПІШНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

23 травня відбулося подібне **робоче засідання у Берліні**, яке розпочалося вітальним словом владики Богдана Дзюраха. Після аналітичної доповіді голови Комісії у справах мирян, подружжя і родин учасники сфокусувалися на пошуку балансу між викликами еміграції та новими перспективами. Дискусія була сконцентрована на потенційних можливостях успішної інтеграції переселенців та здобутті цінного досвіду в новому суспільстві.

ПІВДЕННО-СХІДНИЙ ДЕКАНАТ: ЗМІНА РОЛЕЙ У СІМ'І ТА СПІВПРАЦЯ З ПСИХОЛОГАМИ

30 травня підготовчий цикл завершила **зустріч представників парафій у Мюнхені**, що розпочалася Молебнем. Згодом о. Богдан Підлісецький зачитав звернення єпископа із закликом служити родинам через проголошення Божого Слова, молитву та діла милосердя. Тут особливістю обговорень стали питання зміни ролей у сім'ї в умовах еміграції, адаптація дітей, труднощі повернення в Україну, а також важливість цілісного бачення людини та тісної співпраці душпастиря і психолога у роботі з родинами.

Напрацювання цих трьох зустрічей будуть передані до секретаріату форуму для подальшого опрацювання та представлення церковній ієрархії.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА У МАЙНЦІ ВІДЗНАЧИЛА ДЕНЬ РОДИНИ: ЯК ЦЕ БУЛО

ФОТО-РЕПОРТАЖ

Українська парафія за кордоном — це не лише місце для молитовних зібрань, а й простір, де люди знаходять взаємопідтримку, формують та бережуть традиції. 25 травня, у понеділок Святого Духа, віряни з міст Майнц і Дармштадт **зібралися на спільне святкування Міжнародного дня сім'ї**.

Цьому передувала важлива подія у житті громади. Як повідомляє пресслужба Апостольського Екзархату, на початку місяця, 4 травня, на парафії Святого Архистратига Михаїла у Майнці з благословення владыки Богдана Дзюраха офіційно **розпочав діяльність Рух християнських сімей (РХС)**. Під час першої зустрічі парафіяни мали нагоду глибше осмислити присутність Бога у подружньому житті, обговорити сімейні цінності та поділитися духовним досвідом.

Спільне святкування Дня родини розпочалося з урочистої Божественної Літургії, під час якої учасники розмірковували над покликанням сім'ї як домашньої Церкви. Після спільної молитви неформальна частина святкування продовжилася просто неба. Серед чудових краєвидів над Рейном кожен присутній долучився до створення особливої атмосфери єдності, радості та християнської доброти. У рамках діяльності Руху християнських сімей для учасників організували насичену програму. Діти та дорослі брали участь у хороводах і веселих конкурсах, щиро спілкувалися, частувалися стравами з гриля та робили світлини біля спеціально облаштованої святкової фотозони.

ВИЩЕ В ГОРИ — БЛИЖЧЕ ДО БОГА

РЕПОРТАЖ

Гірський вітер, втома в ногах і неймовірна легкість на душі: так молодь української парафії з Мюнхена підкорювала вершини Баварських Альп.

о. Андрій Витівський

Сонце золотило вершини гір, схили рясніли квітами та весняною зеленню, а легкий вітер обвівав обличчя свіжим альпійським повітрям. Перед очима відкривалися краєвиди, які важко передати словами: засніжені вершини гір, бірюзові озера внизу та тиша, у якій особливо відчувалася присутність Творця.

Саме у таку атмосферу 23 травня занурилася молодь української громади Мюнхена, коли вирушила у гірську мандрівку до мальовничого Herzogstand — одного з найкрасивіших місць Баварії. День розпочався Божественною Літургією та сніданком, опісля шість автомобілів із учасниками вирушили до підніжжя гір. Тут група розділилася на дві частини: одна скористалася підйомником і продовжила маршрут уже високо в горах, інша обрала підйом пішки від самого підніжжя аж до вершини.

Бог благословив мандрівників чудовою погодою: сонце, легкий вітерець та безхмарне небо. На початку всі йшли легко і натхненно. Однак із кожним кроком гірський підйом ставав все чіткішим образом християнського життя: справжня сила людини відкривається тоді, коли дихати стає важко, плечі втомлюються від рюкзака, а ноги — від тривалого підйому. Все частіше пригадувалося євангельське читання на ранковій Літургії цього дня, де Христос тричі запитував апостола Петра: «Чи любиш Мене?» Саме ця думка стала особливо близькою під час мандрівки, адже любов і віра перевіряються не лише у спокійні моменти, а й тоді, коли дорога стає складнішою, саме «на підйомі» — у втомі, сумнівах і випробуваннях.

Хоч фізично учасники йшли різними маршрутами, духовно всі залишалися однією спільнотою і на шляху до спільної вершини. Біля каплиці на горі учасники помолилися до Пресвятої Богородиці та подякували Богові за безпечну дорогу, спільноту і цей особливий день.

«Вражень так багато — і всі яскраві, як ті квіти на схилах гір», — поділилася учасниця після повернення з гори. «Це був чудовий день! Так гарно: спільотно бути ближче до Неба», — розповів інший із мандрівників. Відчуття спільноти було особливо цінним для багатьох: хтось підтримував на підйомі, хтось підбадьорював жартом, а хтось просто був поруч у потрібний момент.

Такі поїздки стають чимось значно більшим, аніж просто туристичний похід. Вони допомагають молоді вчитися підтримувати одне одного, долати труднощі та помічати Божу присутність у Його творінні та у простих моментах життя. Інколи саме серед гір, вітру і непростого підйому людина особливо ясно розуміє: найкраще дорогу до вершини проходити разом.

Слава Богу за все!

103-ТЯ СЕСІЯ АРХИЄРЕЙСЬКОГО СИНОДУ УГКЦ В УКРАЇНІ: СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ДУХОВЕНСТВА, ФІНАНСОВА ПРОЗОРИСТЬ ТА ДЕНЬ МЕДИЧНОГО КАПЕЛАНА

12–13 травня 2026 року в місті Трускавець відбулася 103-тя сесія Архиєрейського Синоду УГКЦ в Україні. Головними темами засідання, як повідомляє [Департамент інформації УГКЦ](#), стали питання соціального та фінансового забезпечення священнослужителів, економічної діяльності парафій, а також запровадження нового професійного свята душпастирів медичної сфери.

ОФІЦІЙНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПЕНСІЇ ДЛЯ СВЯЩЕННИКІВ

Синод висловив глибоку вдячність усьому духовенству за самовіддане служіння та подолання фінансових викликів разом із народом в умовах війни. З метою соціальної підтримки єпископам доручено забезпечити офіційне працевлаштування священнослужителів у парафіях або куріях з обов'язковою сплатою єдиного соціального внеску (ЄСВ). Крім того, духовенству рекомендують впроваджувати програми медичного страхування та страхування життя, а для пенсійного забезпечення — використовувати інструменти Всецерковного недержавного пенсійного фонду «Покрова». Священників також закликали вести облік часу своєї душпастирської діяльності як інструмент прозорості та особистої ефективності перед громадою.

ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ І ПРОЗОРИСТЬ ПАРАФІЙ

Окремим блоком Синод розглянув фінансово-економічні питання. Задля підвищення довіри та відкритості парохам доручено розвивати в громадах прозоре звітування про зібрані та розподілені кошти, формувати культуру десятини та створювати парафіяльні економічні ради. Водночас для священників, єпископів та семінаристів передбачено запровадження курсів відповідального фінансового управління (фінансової грамотності). Громади також заохочують активно підтримувати та розвивати соціальне підприємництво.

НОВЕ СВЯТО — ДЕНЬ МЕДИЧНОГО КАПЕЛАНА

Взявши до уваги звіт Комісії у справах душпастирства охорони здоров'я, єпископи ухвалили рішення про встановлення професійного свята для душпастирів-медиків. Відтепер 1 липня, у день пам'яті святих безсрібників і чудотворців Косми і Дам'яна, в Україні щороку відзначатимуть День медичного капелана.

Усі зазначені постанови офіційно набирають чинності 29 травня 2026 року, а наступну, 104-ту сесію Синоду, заплановано провести в листопаді цього ж року.

Повний текст постанов 103-ї сесії Архиєрейського Синоду можна переглянути на [офіційному сайті УГКЦ](#).

Фото: угцс.ua

ПІДСУМКИ СЕСІЇ ПОСТІЙНОГО СИНОДУ УГКЦ В МАДРИДІ

25–28 травня 2026 року в Мадриді завершилася 16 (87) сесія Постійного Синоду Єпископів УГКЦ, повідомляє [пресслужба Синоду](#). Робочі засідання очолив Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ, а участь у них взяли владика Борис Гудзяк, Володимир Ющак, Йосафат Мошчич, Богдан Дзюрах, Андрій Хім'як та Степан Сус. Упродовж чотирьох днів єпископи обговорювали найгостріші виклики життя Церкви: душпастирське служіння в умовах війни, підтримку вимушених переселенців за кордоном, розвиток родинного й молодіжного душпастирства та посилення міжнародної діяльності Церкви.

Фото: Пресслужба Синоду Єпископів УГКЦ

ІНТЕГРАЦІЯ ТА БРАТЕРСЬКА СПІВПРАЦЯ З МІСЦЕВОЮ ЦЕРКВОЮ

Іспанія стала одним із ключових європейських осередків для українців, прийнявши чверть мільйона біженців від початку повномасштабного вторгнення. Загалом у Іспанії налічується близько пів мільйона українців. Задля поглиблення співпраці та кращого служіння громадянам України [єпископи УГКЦ та Іспанська єпископська конференція обговорили подальшу співпрацю](#) під час зустрічі з її президентом, архієпископом Вальєдоліда Луїсом Аргуельйо Гарсією. Блаженніший Святослав подякував іспанським католикам за гостинність і зазначив, що українські греко-католики сьогодні повністю інтегровані в місцеві структури, служачи у 64 парафіях і місіях країни.

Окрім того, [українських владик прийняв архієпископ Мадрида](#) та Ординарій для східних католиків в Іспанії кардинал Хосе Кобо Кано. Ця зустріч мала особливе значення з огляду на 10-річчя заснування Ординаріату. Сторони домовилися про подальший розвиток соціального служіння та інтеграцію українців у церковне життя країни.

Єпископи Постійного Синоду також вирушили до історичної столиці іспанського християнства, де [зустрілися з архієпископом Толедо та примасом Іспанії](#) Франсіском Серро Чавесом. Предстоятель УГКЦ розповів про жахливі гуманітарні наслідки щоденних атак безпілотників та дронів в Україні, наголосивши, що Церква продовжує залишатися з народом і надавати необхідну підтримку постраждалим.

СВІДЧЕННЯ ПРАВДИ ТА КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ

Єпископи Постійного Синоду УГКЦ зустрілися із [Послом України в Іспанії](#) Юлією Соколовською, щоб обговорити партнерство Церкви і держави. Головним меседжем зустрічі стало прагнення зробити все можливе, щоб українці за кордоном не відчужилися від Батьківщини.

Окремою складовою діяльності Постійного Синоду є утвердження правди про події

в Україні на міжнародній арені. Зокрема, в Університеті Святого Павла в Мадриді відбулася [презентація книги Блаженнішого Святослава](#) «Хроніки святотатської війни» в іспаномовному перекладі. Ця праця стала збіркою щоденних звернень Глави Церкви протягом першого року повномасштабного вторгнення. Автор наголосив, що феномен «русского міра» є глобальною загрозою, а релігія в руках агресора перетворилася на зброю.

На зустрічі з представниками міжнародної благодійної організації [«Церква у потребі»](#) Глава УГКЦ подякував за допомогу священникам і парафіям в Україні. Він підкреслив: «Наше покликання — бути свідками правди і джерелом надії для людей, які страждають».

ВНУТРІШНІ ВИКЛИКИ: РОДИНА, МОЛОДЬ ТА НОВІ ПОКЛИКАННЯ

Попри зовнішню дипломатію, Синод детально проаналізував стан внутрішніх душпастирських структур УГКЦ. Заслухавши звіт Патріаршої комісії у справах родини і мирян, єпископи ухвалили рішення про необхідність переходу від декларацій до конкретних дій у родинному душпастирстві. Йдеться конкретно про розширення програм підтримки сімей військових, загиблих та вимушених переселенців, а також про розвиток програми «Зцілення родини».

Не менш важливим було питання душпастирства молоді. У звітах відповідних комісій зазначалося, що **молодіжне душпастирство та підтримка українців за кордоном залишаються пріоритетом**. Церква переходить від подієвого до системного супроводу молоді, реалізуючи проекти християнського лідерства і допомагаючи українцям зберігати свою ідентичність у країнах діаспори.

Аби забезпечити належний духовний провід вірних у майбутньому, єпископи УГКЦ у Мадриді розглядали також **виклики формування майбутніх священників**. Доповідачі підкреслили, що священниче покликання має зароджуватися у здоровій сім'ї, яка сьогодні, на жаль, травмована війною. Ця тема стане головною на майбутньому Синоді Єпископів УГКЦ, який відбудеться в липні 2026 року у Зарваниці.

ОЦІНКА ГЛОБАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УГКЦ ТА ПІДСУМОК

Інший блок робочих засідань був присвячений аналізу та оцінці діяльності УГКЦ на глобальному рівні. Зокрема, єпископи Постійного Синоду УГКЦ оцінили **діяльність Душпастирської ради та Відділу зовнішніх церковних зв'язків**. Митрополит Борис Гудзяк представив результати міжнародної адвокації України, співпраці з католицькими структурами США та Ватикану, а також відзначив успішну роботу Інституту архистратига Гавриїла у Вашингтоні, який формує нове покоління церковних лідерів у сфері дипломатії.

Підсумовуючи працю, єпископи наголосили, що 16-тя сесія Постійного Синоду в Мадриді стала важливим кроком для консолідації зусиль задля допомоги українцям у всьому світі, підтримки постраждалих та посилення міжнародного голосу УГКЦ.

24.02.2022 – ?

Випуск 96 «Хроніки періоду великої війни»

ЗВЕРНЕННЯ ГЛАВИ УГКЦ У 224-Й ТИЖДЕНЬ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ, 31 ТРАВНЯ 2026 РОКУ

ПРЯМА МОВА

Посилання на відео: [Живе телебачення](#)

Слава Ісусу Христу!

Дорогі в Христі брати і сестри, цієї неділі ми вже відрахували **224-й тиждень великої святотатської війни**. Цього тижня Росія продовжила вбивати. З лінії фронту надходять дуже болючі новини. Ідуть тяжкі бої, але наше українське військо звільняє території на півдні нашої Батьківщини, на межі Запорізької і Дніпропетровської областей. Наші військовослужбовці, дівчата і хлопці, роблять майже неможливе. Наші воїни протиповітряної оборони, наші авіатори щонаочі збивають десятки, сотні ракет і російських дронів.

Але найбільш болючим цього тижня було те, що Росія не демонструє бажання ані щодо завершення війни, ані щодо серйозних міжнародних дипломатичних перемовин про зупинку цього безумства. Після того, як Україна в ніч на минулу неділю пережила **одну із наймасованіших атак, зокрема на місто Київ**, на нашу багатостраждальну Лук'янівку, де загинули люди, десятки поранених, Росія цілий тиждень займалася військовим, навіть атомним шантажем. Повідомлення про те, що ці удари будуть продовжуватися та посилюватися, зокрема по Києву, просто сколихнули міжнародну громадськість. Своїм цинізмом воно здивувало навіть тих дипломатів у різних столицях світу, які вже звикли нічому не дивуватися.

Ми особливо хочемо **подякувати цього тижня Папі Леву XIV** — не тільки за його енцикліку *Magnifica humanitas*, але за його рішуче засудження ракетних ударів по Києву. Його слова, що війна ніколи не є рішенням, були нашим променем надії у цьому тижні, що світло все ж переможе темряву. Ми дякуємо усім тим, які і цього тижня були на боці України. Ми обіймаємо усіх тих, які цього тижня постраждали від російських атак з повітря. Зокрема ми висловлюємо солідарність з нашими братами і сестрами у Румунії. Російський дрон прорвався навіть до румунського міста на прикордонні з Україною і впав на багатоповерхівку. Були поранені люди. Ми хочемо цього тижня подякувати усім тим, хто не просто на словах, але дієво і щодня підтримує нашу Церкву.

Цього тижня наш **Постійний Синод Єпископів вперше в історії відбув свою звичайну сесію в Іспанії, в Мадриді**. Ми мали можливість зустрітися з очільниками Католицької Церкви в Іспанії, державними діячами, українськими дипломатами, а також із нашою громадою. Наші люди відчували, що їхня Мати-Церква, хоча сама в Україні стікає кров'ю, але дбає про своїх дітей у цілому світі, зокрема в Іспанії. Наше гасло Патріаршого собору — «Твоя Церква завжди і всюди з тобою» — особливо відчула наша молодь, наші діти, наші молоді родини в Іспанії. Ми хочемо подякувати всім жертводавцям, зокрема жертводавцям організації «Допомога Церкві в потребі», які в Іспанії допомагають Україні, допомагають долати ці гуманітарні виклики, які приносить війна.

Ми віримо, що війна закінчиться. Агресор зазнає поразки, тому що смерть не має ніколи останнього слова в історії людини. Ми дякуємо Господу Богу і Збройним Силам України за те, що ми живі, і кажемо вкотре на цілий світ: «Україна стоїть, Україна бореться, Україна молиться!»

Сьогодні Україна відповідно до ритмів східної пасхалії разом із нашими православними братами переживає **свято П'ятидесятниці**, свято сходження благодаті Святого Духа на апостолів, на Церкву. Вчора, впереддень П'ятидесятниці, як велить наша традиція, ми поминали усіх від віку спочилих християн усіх часів, усіх народів, різних станів, різного віку. Ми поминали вчора усіх тих, хто віддав своє життя за Батьківщину, жертв цієї війни і сьогодні. Але в цю неділю П'ятидесятниці ми відчуваємо, що до нас прийшло Джерело Життя.

// **...бути здатним лишитися людиною в нелюдських обставинах війни можливо тільки завдяки силі і благодаті Святого Духа.**

Ми величаємо сьогодні зокрема у тих коліноприклонних молитвах, які звершують цього дня, Духа Святого як Скарбницю усіх благ, які потребує людина. Ми Його величаємо як Життя Подателя: бути здатним лишитися людиною в нелюдських обставинах війни можливо тільки завдяки силі і благодаті Святого Духа. Стійкість українців, яка так дивує сьогодні цілий світ, походить від Духа Святого, який є Духом християнської віри, надії і любові.

Прикликаючи сьогодні Третю Особу Пресвятої Трійці, цього Життя Подателя, ми Його просимо: «Прийди, Душе Святий, усе те, що завмерло, оживи. Усіх, хто плаче, потіш, бо Ти є нашим Утішителем. Все те, що є зранене, травмоване цією війною, вилікуй, бо Ти є наш Лікар душ і тіл. Душе Святий, прийди, бо Ти є Духом миру. Зупини цю святотатську війну в Україні. Душе Святий, прийди і обнови лице багатостраждальної української землі».

Благословення Господне на вас, Його благодаттю і людинолюб'ям, завжди, нині і повсякчас, і на віки віків. Амінь. Слава Ісусу Христу!

ПОВЕРНЕННЯ ПАМ'ЯТІ: В УКРАЇНІ ПЕРЕПОХОВАЛИ ПРОВІДНИКА ОУН АНДРІЯ МЕЛЬНИКА ТА ЙОГО ДРУЖИНУ СОФІЮ

25 травня 2026 року на Національному військовому меморіальному кладовищі в Києві з державними та військовими почесностями перепоховали політичного та військового діяча ОУН Андрія Мельника та його дружину Софію Федак-Мельник, повідомляє Департамент інформації УГКЦ.

Фото: Офіс Президента України

Андрій Мельник — український військовий і політичний діяч, соратник Євгена Коновальця, співорганізатор формації Січових стрільців у Києві та один із засновників Української військової організації. Під час Другої світової війни він керував діяльністю ОУН на українських землях із Німеччини, а згодом був ув'язнений у концтаборі Заксенгаузен. Після війни діяч оселився в Люксембурзі, де займався консолідацією українських еміграційних сил. У 1957 році виступив із програмою створення Світового конгресу українців, яку реалізували після його смерті. Помер Андрій Мельник 1 листопада 1964 року в Кельні.

Софія Федак-Мельник стала дружиною Андрія Мельника у 1929 році після того, як його звільнили з польського ув'язнення. Вона була багаторічною супутницею чоловіка в роки еміграції.

ШЛЯХ ІЗ ЛЮКСЕМБУРГУ ДО БАТЬКІВЩИНИ

Поверненню на рідну землю передувала [ексгумація та відправка тлінних останків](#) 19 травня на цвинтарі Боневуа в Люксембурзі. Заупокійне богослужіння там очолив єпископ єпархії Святого Володимира Великого в Парижі владика Ігор Ранця. У своєму слові він наголосив, що нації для існування необхідно відновлювати історичну пам'ять: «Для того, щоби ми як народ, держава та нація існували й утверджувалися у власній ідентичності, ми просто зобов'язані відновлювати, очищувати й поглиблювати свою історичну національну пам'ять. Інакше — ми підемо в небуття», — цитує єпископа пресслужба Єпархії Святого Володимира Великого в Парижі. Вже 21 травня домовини зустріли на кордоні в пункті пропуску «Ужгород».

Фото: Наталія Скобель

ДУХОВНЕ ПРОЩАННЯ У ПАТРІАРШОМУ СОБОРІ

У Києві прощання продовжилося з участю Церкви. Протягом 22–24 травня у Патріаршому соборі Воскресіння Христового УГКЦ відбувалися заупокійні богослужіння. 23 травня [Чин похорону очолив владика Йосиф Мілян](#), єпископ-помічник Київської архієпархії. Разом із ним заупокійне богослужіння звершували численні священнослужителі, зокрема єпарх Коломийський Василь Івасюк, єпарх Самбірсько-Дрогобицький Ярослав Приріз та екзарх Харківський Василь Тучапець. У спільній молитві об'єдналися не лише представники духовенства, а й миряни з усієї країни, високопосадовці, державні діячі та родичі Андрія Мельника, які прибули з його рідного села Воля Якубова, що на Дрогобиччині.

У своїй проповіді архиєрей акцентував на християнському світогляді полковника. За його словами, Андрій Мельник був людиною, глибоко вкоріненою у духовний світ УГКЦ, а його державницьке мислення виростало з християнського обов'язку. Досвід праці в адміністрації столових дібр Львівської архієпархії став для нього «школою служіння і вірності».

Окремо владика Йосиф згадав Софію Федак-Мельник, підкресливши її самопожертву: «За кожним сильним чоловіком, який несе хрест народу, часто стоїть жінка, яка несе хрест тиші, вірності, тривоги, молитви й терпеливого очікування», — цитує архиєрея Департамент інформації УГКЦ.

Фото: Департамент інформації УГКЦ

ДЕРЖАВНИЙ ЦЕРЕМОНІАЛ ТА ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ

Офіційне перепоховання відбулося 25 травня на Національному військовому меморіальному цвинтарі за участю Президента Володимира Зеленського, третього Президента України Віктора Ющенка, урядовців, дипломатів, родини та духовенства.

За поданням Офісу Президента, під час церемонії [Володимир Зеленський наголосив, що Андрій Мельник повернувся у вільну державу](#): «Він повернувся в Україну, яка не схибить. В Україну лідерську. В Україну, яка стала далекобійною, стала далекоглядною». Окрім того, глава держави анонсував підготовку рішень щодо повернення на Батьківщину праху полковника Євгена Коновальця та інших історичних постатей. Також стало відомо про плани перенесення в Україну оригінального надгробка голови ОУН до його рідного села Воля Якубова, а останки його тещі Марії Федак перепоховують на Личаківському цвинтарі у Львові.

Фото: Офіс Президента України

НАЦІЯ, ЩО ШАНУЄ ГЕРОІВ

Подія перепоховання Андрія та Софії Мельників стала результатом поєднання зусиль Церкви, яка молиться, народу, який пам'ятає, та держави, яка повертає честь. Як повідомляє Департамент інформації УГКЦ, серед інших представників духовенства, участь у цій завершальній церемонії від Української Греко-Католицької Церкви взяв [владика Йосиф Мілян, який очолив заупокійну молитву на місці вічного спочинку](#).

Фото: Офіс Президента України

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ЗДІЙСНИЛИ ПАЛОМНИЦТВО ДО ЛЮРДА

22–24 травня у місті Люрд (Франція) відбулося 66-те Міжнародне військове паломництво, яке об'єднало військовослужбовців із сорока країн світу. Цьогорічна проща проходила під гаслом «Вартові миру».

Текст та фото: [Пресцентр Департаменту військового капеланства ПК УГКЦ](#)

До міжнародної молитви за мир долучилася й делегація з України. Її очолили керівник Департаменту військового капеланства Патріаршої курії УГКЦ владика Богдан Манишин та начальник Служби військового капеланства Збройних Сил України полковник Олександр Вовкотеча. Участь у паломництві взяли також представники Національної гвардії України на чолі з начальником Служби військового капеланства НГУ полковником Олександром Іздебським. До складу української групи увійшли родини полеглих героїв і зниклих безвісти, військовослужбовці, поранені воїни, ветерани, курсанти та військові капелани.

Звертаючись до прочан, владика Богдан Манишин наголосив, що «ми є частинкою великого військового організму» — сімнадцяти тисяч військовослужбовців-католиків.

«Сьогодні віруючі військові з різних куточків світу запевняють нас: “Ми з вами!”. Вони виявляють щире повагу та єднаються з нами в молитві за мир в Україні й у всьому світі, за нашу перемогу», — підкреслив єпископ.

Цьогоріч, як і в попередні роки, під час паломництва в Марійському містечку Люрд особливу увагу приділили Україні та її представникам. Під час урочистого відкриття саме українські захисники з жовто-блакитним стягом вже вкотре очолили прапороносну ходу. Прочани з різних країн висловлювали українцям слова вдячності за мужність, незламність і боротьбу за свободу та правду.

На завершення прощі українська делегація взяла участь в Архиерейській Божественній Літургії на місці об'явлення Пресвятої Богородиці святих Бернадетті. Богослужіння очолив владика Богдан Манишин.

Міжнародне військове паломництво — щорічний захід, у якому беруть участь військовослужбовці з різних країн світу. Історія паломництва до чудотворного місця в Люрді бере початок із 1958 року, коли французькі військовослужбовці запросили своїх колег із Німеччини, щоби спільно зі своїми родинами помолитися за мир у всьому світі. Відтоді кількість учасників прощі значно зросла. Сюди приїжджають представники військових відомств із понад 40 країн світу. З 1996 року за сприяння Міністерства оборони участь у міжнародному паломництві бере військова делегація Збройних Сил України. Цей захід проходить за фінансової підтримки організації «Лицарі Колумба».

Продовження «Хроніки періоду великої війни» буде...

ІЗ ПРОПОВІДІ ВЛАДИКИ БОГДАНА ДЗЮРАХА НА П'ЯТИДЕСЯТНИЦЮ

ПРОПОВІДЬ

Мюнхен, 24.05.2026Трансляція богослужіння із повною версією проповіді: [Парафія УГКЦ Мюнхен](#)

Всесвітліші отці, преподобні сестри, дорога молоде, брати і сестри у Христі!

Слава Ісусу Христу!

Сьогодні ми переживаємо особливий день — день, позначений присутністю Святого Духа, який керує світом і нині витає над нашою рідною землею. Ми просимо Його скріпити людей в Україні, які безневинно страждають від нелюдських атак ворога. Коли Ісус помирив у Страсну п'ятницю, Він схилив голову і віддав духа, а сьогодні вже Господь схилиє свою голову над нашою землею і віддає свого Духа нам, щоб дух українського народу не ослаб і ми не зневірилися. Пекельні сили неодмінно відступлять, адже ніхто не вирве нашого народу з рук Христа. Божий Дух є сильнішим за будь-який хаос війни, посіяний людською злобою.

Зазвичай ми дуже ретельно готуємося до Великодня: довго молимося, постимо, приступаємо до Святої Сповіді, а потім щиро радіємо святу. Проте важливо пам'ятати, що Воскресіння — це не кінець, а початок. Христос воскрес задля того, щоб дати нам нове життя у Святому Дусі. Завершуючи свою земну місію і повертаючись у небесну славу, Він передав апостолам третю Божу Особу зі словами: «Мир вам, прийміть Святого Духа».

У день П'ятидесятниці народилася Церква, а отже, народилися і ми для нашої місії у світі. Це народження з води і Духа відбувається у Святому Таїнстві Хрещення та довершується у Миропомазанні. Від того моменту кожен із нас стає носієм Святого Духа. Однак часто Його дія в нас залишається ніби зв'язаною, тому, щоб стати повноцінними християнами, ми мусимо щодня відкривати своє серце, просячи: «Душе Святий, прийди і наповни моє життя, щоб я став подібним до Ісуса».

// Божий вогонь приходить, щоб нас зігріти, скріпити й оновити, бо там, де є тепло і світло Святого Духа, вирує справжнє Боже життя.

Присутність Святого Духа в людині виявляється через три особливі дари. Передусім Він звільняє нас від найбільшого страху — страху перед смертю. До П'ятидесятниці апостоли були налякані, але, прийнявши Духа, здобули справжню внутрішню свободу. Звісно, як людям, нам властива тривога, але цей страх більше не паралізує нас і не відбирає радості життя.

Другий дар Святого Духа — це визволення від страху перед самими собою, перед власними гріхами та слабкостями. Апостоли боялися зустрічі з Ісусом, усвідомивши власну зрадливість, але Дух Святий нагадує, що ми є дітьми Божими. Жодні наші помилки не змусять Бога перестати нас любити, бо Його любов є милосердною і безумовною. Тому, приступаючи до Сповіді, ми маємо не боятися, а сміливо кидатися в обійми Небесного Отця, який дивиться милосердним поглядом на нас, а не на наш гріх.

Третій дар — це відвага свідчити про воскреслого Спасителя. Апостол Петро, отримавши Святого Духа, виступав не як прокурор чи обвинувач, а як свідок вірної Божої любові. Його слова були переконливими саме тому, що були сповнені благодаті. Слова ж агресії, крику, претензій і ненависті ніколи не натхнені Богом. Нам варто пильнувати, як ми спілкуємося, починаючи із власної родини. Молімося, щоб Святий Дух очистив наше серце від егоїзму, адже мова образ і претензій лише руйнує спільноту і ранив ближніх. Натомість людина, сповнена Духом, навіть складні та прикрі речі здатна сказати так, що це притягне інших до Бога.

Святий Дух вчить нас правильно молитися і будувати здорові стосунки з Творцем та ближніми. Бог посилає Його у вигляді вогню не для того, щоб нас спопелити — наші міста і села спопеляє диявол та його слуги. Божий вогонь приходить, щоб нас зігріти, скріпити й оновити, бо там, де є тепло і світло Святого Духа, вирує справжнє Боже життя.

Нехай цей Дух Святий оживляє нас, відроджує і провадить дорогою правди, любові та свободи. Не біймося людського осуду чи життєвих випробувань, бо Христос воістину воскрес, Він живий між нами і постійно дарує нам свого Духа!

Амінь.

Слава Ісусу Христу!

ЧОМУ ПАПА ЦИТУЄ ТОЛКІНА В ЕНЦИКЛІЦІ ПРО ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ?

КОМЕНТАР

Микола Витівський

У своїй енцикліці про штучний інтелект Папа Лев XIV закликає людство не ставати рабами власних творінь. При цьому він несподівано звертається до творчості Дж. Р. Р. Толкіна, автора «Гобіта» та «Володаря перснів».

У параграфі 213 енцикліки понтифік закликає кожного робити свій внесок у побудову кращого світу. Достатньо неочікувано для читача Папа підкріплює цю думку словами Гендальфа — чарівника з «Володаря перснів»:

// *Не наша справа керувати всіма приливами світу, а робити те, що в наших силах, щоб допомогти в ті роки, в які ми живемо, викорінюючи зло на полях, які ми знаємо, щоб ті, хто житиме після нас, мали чисту землю для обробітку.*

Чи випадково вигадане Середзем'я згадується у документі про комп'ютерні алгоритми?

Відповідь криється у світогляді англійського автора. Толкін був глибоко віруючим римо-католиком і в одному з листів сам називає свій вигаданий світ «від початку і до кінця релігійним та католицьким твором». Хоча Толкін відкидав пряму алегорію для пояснення його творів, як [у своєму коментарі підкреслює Крістіан С. Тренк](#), він визнавав, що християнські істини вплетені в саму історію та її символіку. Врешті, свою творчість він підсумовує в іншому листі 1951 року: «Так чи інакше, усе це переважно стосується гріхопадіння, смертності та машини».

Усі три аспекти є центральними також для енцикліки Папи Лева про штучний інтелект: він неодноразово застерігає від створення «структур гріха»; він показує, що недосконалість та «скінченність» людини не треба долати через технологічний трансгуманізм, а через відповідальність від себе і благодать від Творця; врешті, він підкреслює, що технології не мають панувати над людиною, а навпаки.

Загалом, критичне ставлення до бездушних «машин» було однією із важливих рис у творчості Толкіна. Переживши жахи Першої світової війни з її отруйними газами та танками, Толкін критикував індустріалізацію, бо вбачав у ній прояв людської гордині, руйнування природної гармонії та загрозу для душі. [Деякі оглядачі](#) проводять іронічну паралель між такими поглядами автора та сучасними підприємствами-гігантами, котрі у самих назвах використовують термінологію його фентезі-світу: Palantir, Mithril Capital чи Valar Ventures.

До слова, образ *палантірів* є особливо показовим у цьому контексті. Мова йде про магічні камені-кулі із творів англійського письменника. У перекладі зі створеної ним ельфійської мови квенья «палан» означає «далеко», а «тір» — «дивитися». Тобто це буквально перекладається як «далекобачення» чи «телебачення». Спочатку палантіри були створені для спілкування на відстані, але згодом темний володар Саурон підпорядкував камені собі і через них маніпулював розумом інших правителів. Палантір у Толкіна — це алегорія могутнього інструмента, який у руках слабких людей веде до самознищення.

Згадка Папи про Толкіна навряд чи є прихованою вказівкою на конкретні підприємства чи конкретних людей. Натомість вона є відкритою пересторогою усім технологічним компаніям, які монополізують дані, маніпулюють інформацією і здатні впливати на демократичні процеси та людську свідомість. Так само це звернення до кожної людини: хоча ми не можемо врятувати весь світ одночасно, ми, як нагадує цитата Гендальфа, маємо сили викорінювати зло на своїй ділянці — зберігаючи критичне мислення, людяність і віру навіть у епоху «машин». Як і магічні камені Середзем'я, алгоритми ШІ не є самі по собі злими, але не є і нейтральними: вони відображають мораль тих, хто їх програмує, а також тих, хто їх використовує.

